

Athugasemdir við þingsályktunartillögu um áætlun um vernd og orkunýtingu landssvæða

Suðurorka fagnar hverju skrefi sem stigið er til að leiða rammaáætlun til lykta. Nú er komið að því að ljúka flokkun og veita rammaáætlun lögformlega stöðu með samþykkt þingsályktunartillögu um áætlun um vernd og orkunýtingu landssvæða. Suðurorka fagnar því að fá tækifæri til að skila umsögn um þingsályktunartillöguna og reiknar með í framhaldi að fá að mæta fyrir þingnefnd og fylgja málinu eftir.

Rammaáætlun er sannarlega tímabært framlag til að skapa sátt um nýtingu orkuauðlinda landsins og vernd náttúrusvæða. Suðurorka er þó ekki sátt við allar niðurstöður hennar eða vinnubrögð við gerð hennar eins og fram kemur hér á eftir. Afgreiðsla Búlandsvirkjunar í 2. áfanga rammaáætlunar ber mörg merki þess að önnur sjónarmið en þau faglegu hafi ráðið við mat á virkjunarkostinum eins og sýnt verður fram á hér á eftir. Að Búlandsvirkjun sé sett í biðflokk er illskiljanlegt því næg gögn liggja fyrir til að flokka valkostinn endanlega og að okkar álit í nýtingarflokk.

Suðurorku þykir óheppilegt að þurfa að skila jafn ítarlegum athugasemdum og fara hér á eftir. Hjá því verður þó ekki komist vegna þess hve rökstuðningurinn sem gefinn er fyrir flokkun Búlandsvirkjunar í þingsályktunartillögunni hæfir illa.

1 Suðurorka

Suðurorka er nýr aðili á raforkumarkaði sem hefur einbeitt sér að þróun á virkjunarkostinum Búlandsvirkjun í Skaftártungu frá árinu 2009 og hefur í því skyni aflað rannsóknarleyfis, keypt niðurstöður áratuga langs undirbúnings og rannsókna Landsvirkjunar og RARIK á svæðinu, þar á meðal frumhönnun virkjunarinnar. Fyrirtækið hefur gert samninga um auðlindagjöld við stærstan hluta hlutaðeigandi vatnsréttarhafa og hluta landeigenda auk þess að vinna með sveitarstjórn Skaftárhrepps við að koma kostinum á aðalskipulag hreppsins.

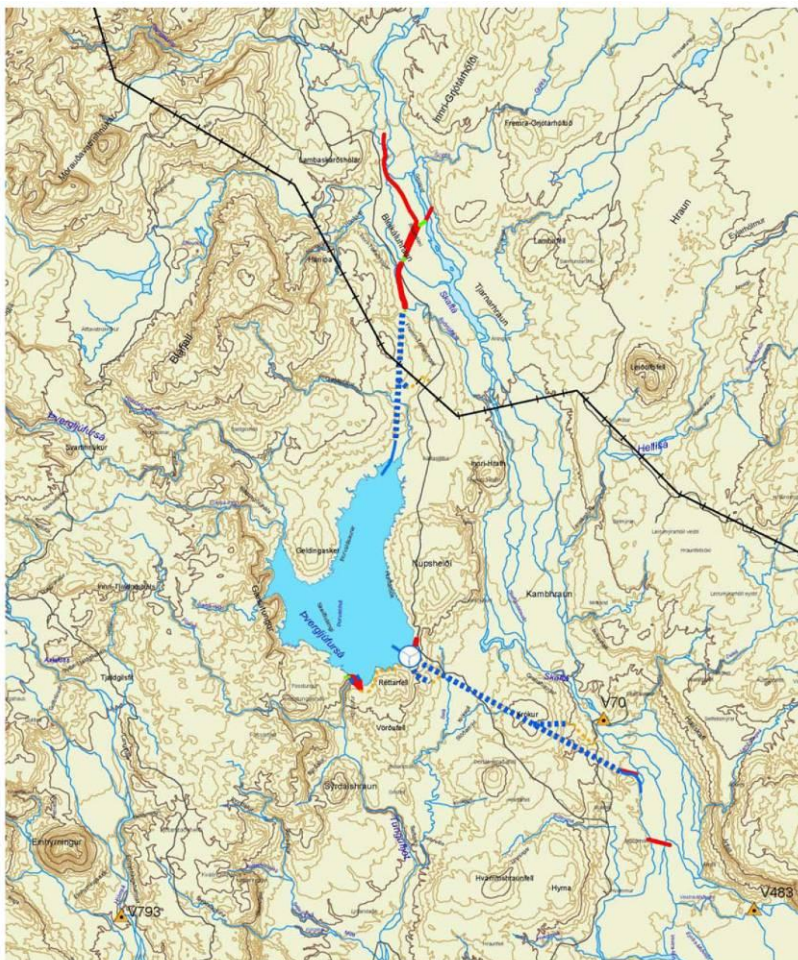
Auðlindasamningar Suðurorku ganga út á að að eigendur auðlindar og lands fái sífellt hækkandi hlutdeild í söluverði þeirrar raforku sem virkjunin kann að framleiða. Þessi nálgun er nýlunda í íslensku virkjunarsögu. Auðlindasamningarnir eru byggðir á norskri hugmyndafræði um auðlindagjöld. Sambærilegir samningar við Seyðisfjarðakaupstað eru fyrir hendi í rekstri Fjarðarárvirkjunar og þá hafa vatnsréttarhafar vegna Kárahnjúkavirkjunar miðað ítrustu kröfur sínar við sambærilega samninga.

Suðurorka er einkahlutafélag í jafnri eigu Íslenskrar Orkuvirkjunar ehf (ÍOV) og HS Orku hf. Tveir íslenskir fjárfestar eiga ÍOV sem á og rekur stærstu einkareknu vatnsaflsvirkjun landsins. Virkjunin er í Fjarðará í Seyðisfirði og er 9,8 MW. Umfang HS Orku hf á orkumarkaði er flestum kunnugt. Með Búlandsvirkjun stefna eigendur Suðurorku að því að styrkja stöðu sína á almennum jafnt sem stórnotendamarkaði. Þá er fyrirhugað að hefja samkeppni við Landsvirkjun um sölu reiðuafis.

Umsögn Suðurorku er skrifuð frá sjónarhorni einkaaðila sem lögum samkvæmt á að vera jafnsettur opinberum fyrirtækjum í vinnslu og sölu raforku. Því miður komu ítrekað í ljós í vinnuferli 2. áfanga rammaáætlunar neikvæð viðhorf frá einstökum verkmonnum við 2. áfanga rammaáætlunar sem ætla má að sett hafi verið fram vegna eignarhalds Suðurorku eða persónulegra skoðana þeirra á virkjunarkostinum. En á verktíma rammaáætlunar var mikil neikvæð almenn umræða um eignarhald HS Orku og Suðurorku.

2 Búlandsvirkjun

Búlandsvirkjun er allt að 150 MW vatnsaflsvirkjun í Skaftá. Virkjunarhugmyndin gengur út á að veita

Skaftá, neðan Hólaskjóls, úr farvegi til vesturs um veitugöng inn á Porvaldsaura. Þar yrði 9,3 ferkílómetra lón, lóðrétt fallgöng í stöðvarhús í Réttarfelli, frárennslisgöng lægju svo í farveg Skaftár við Búland.

Það land sem virkjunin nýtir er að langmestu leyti í einkaeign. Aðeins lítill hluti veitumannvirkja er í þjóðlendu. Þetta einkaland er í mati rammaáætlunar talið til lítt snortinna víðerna og því metið neikvætt þegar hagnýting landsins til orkuöflunar er metin. Jafnvel þótt sveitarfélagið hafi afmarkað þetta land sem iðnaðarsvæði til orkuframleiðslu í nýsamþykktu aðalskipulagi. Í aðalskipulaginu er jafnframt kveðið á um stækkun Vatnajökulspjóðgarðs utan áhrifsvæðis virkjunarinnar. Sveitarfélagið hefur því samþykkt að opna á báða kostina en um það ríkir pólitísk sátt í sveitarfélaginu. Öll vinna sveitarfélagsins hefur verið til fyrirmyndar og skilað ábyrgri niðurstöðu sem ætti að virða.

Unnin hefur verið matsáætlun vegna mats á umhverfisáhrifum Búlandsvirkjunar en óvissa er um framkvæmd hennar vegna sífelldra seinkana á niðurstöðum úr 2. áfanga rammaáætlunar.

3 Búlandsvirkjun - Rammaáætlun

Orkustofnun hóf rannsóknir á virkjunarkostum í Skaftá á sjöunda áratugnum. Landsvirkjun hafði frá 1998 og ásamt RARIK frá 2002 rannsakað virkjunarkosti í Skaftá. Rannsóknir hinna opinberu fyrirtækja gengu út á að miðla stórum hluta rennslisins yfir í Langasjó. Landsvirkjun hafði kynnt að fyrst yrði ráðist í Skaftárveitu með miðlun í Langasjó til Tungnaár og síðar í Skaftárvirkjun, sem er sami virkjunarkostur og Búlandsvirkjun með sambærilegum mannvirkjum en eðlilega, með nokkru minna vatni.

Hugmyndir um miðlun í Langasjó féllu eins og að kunnugt er í grýttan jarðveg meðal almennings. Virkjunaráform Suðurorku útiloka miðlun í Langasjó eða innan fyrirhugaðs Vatnajökulspjóðgarðs eða annarra landssvæða sem njóta friðlýsingar.

Í samskiptum við ýmsa verkmen 2. áfanga rammaáætlunar virðist sem andstaða við hugmyndir Landsvirkjunar og RARIK um miðlun í Langasjó hafi haft áhrif á afgreiðslu Búlandsvirkjunar innan rammaáætlunar.

Ótrúlegs misskilnings gætti um þau gögn sem fram voru lögð. Svo virtist sem verið væri að reyna að þvæla Búlandsvirkjun út af borði rammaáætlunar. Suðurorka sendi verkefnisstjóra rammaáætlunar bréf dagsett 16.3.10 þar sem málið var reifað í heild. Hinn 30.3.10 var fundað með verkefnisstjóra og

formanni faghóps 4 um stöðuna og viðbragða heitið. Viðbrögðin voru svo að endingu þau að 30.11.10 var haldinn var kynningarfundur á Búlandsvirkjun fyrir faghópa 1 og 2 sem átti að tryggja að Búlandsvirkjun yrði afgreidd í rammaáætlun.

Skaftárvirkjun án Skaftárveitu fékk gott mat í 1. áfanga rammaáætlunar og meðal annars gagnaeinkunn BBB og voru umhverfisáhrif metin hófleg. Síðan 2003 var lagt í miklar rannsóknir á svæðinu og meðal annars unnin forhönnun með nákvæmri gróðurkortlagningu og jarðfræðikortum auk rennislíkans. Þá var skilað sérstakri skýrslu *Skaftárvirkjun – Tilhögun og umhverfi* með úrdrætti úr framangreindri forhönnun með það fyrir augum að fá sérstakt mat á Skaftárvirkjun.

Innan rammaáætlunar var Skaftárvirkjun loks metin með Skaftárveitu. Að endingu var Skaftárvirkjun hent út úr flokkun í þingsályktunartillögum vegna þess að Skaftárveita er á friðlýstu svæði. Þessi afgreiðsla ber vott um vilja til að draga upp dökka mynd af virkjunarkostinum Skaftárvirkjun sem Landsvirkjun og RARIK fóru fram á að yrði metinn óháð Skaftárveitu. Frá sjónarhóli Suðurorku er eina sýnilega markmiðið með þessari afgreiðslu að réttlæta vandræðaganginn við afgreiðslu Búlandsvirkjunar.

Suðurorka skilaði hins vegar í ágúst 2009 beiðni um að meta virkjun í Skaftá sem kallaður var Kostur A sem var sami valkostur og Skaftárvirkjun án Skaftárveitu, en á þeim tíma hafði Suðurorka ekki enn fengið keypt rannsóknargögn Landsvirkjunar og RARIK og skilaði því gögnum sem höfðu legið til grundvallar í 1. áfanga rammaáætlunar. Hinn 3.12.09 var ítrekað í bréfi til rammaáætlunar beiðni um að taka virkjunarkost Suðurorku til formlegrar afgreiðslu. Í bréfinu var vísað á fjölmargar (39) vandaðar rannsóknarskýrslur og greinargerðir, mestan part frá Landsvirkjun og RARIK, sem Suðurorka hafði þá aflað heimildar til að nota og tengdust virkjunarkostinum.

Vegna framangreinds vandræðagangs verkefnisstjórnar ákvað Suðurorka að höfðu samráði við fulltrúa í verkefnisstjórn rammaáætlunar að breyta nafni virkjunarinnar í Búlandsvirkjun til að knýja á um trúverðuga afgreiðslu innan Rammaáætlunar. En alltaf var þetta sami valkosturinn og áður hafði verið til umfjöllunar.

Öll viðbótarvinna færustu sérfræðinga skilaði síðan slakari gagnaeinkunn í 2. áfanga rammaáætlunar eða 1 A, 2 B og 2 C. Þarna hefur Búlandsvirkjun orðið fyrir því að meiri þekking leiðir til þess að enn meiri kröfur voru gerðar til gagna en ella.

4 Búlandsvirkjun í biðflokk

Í þingsályktunartillögum er Búlandsvirkjun flokkuð í biðflokk með þeim rökstuðningi að kosturinn væri seint fram kominn og að upplýsingar vanti. Suðurorka getur með engu móti fallist á þessi rök og telur þau haldlaus með öllu enda er ekki tilgreint á hvaða efnisatriðum þessi niðurstaða er byggð.

Kostur seint fram kominn

Á fundi á skrifstofu orkumálastjóra 28. ágúst 2009 var formanni faghóps 4, Guðna Jóhannessyni, orkumálastjóra, afhent skjöl sem lýstu kostinum. Það var gert eftir leiðsögn frá starfsmanni verkefnisstjórnar rammaáætlunar. Af ókunnum orsökum var samt ekki búið að skilgreina sérstakan valkost vegna umsóknar Suðurorku í nóvember 2009. Í byrjun desember 2009 var ítrekuð beiðni um að fá kost Suðurorku metinn. Í janúar 2010 var kosturinn endurskírður Búlandsvirkjun til þess að fá hann tekinn fyrir. Á fundi um málið samþykkti verkefnisstjóri rammaáætlunar að um mistök hefði verið að ræða hjá verkefnisstjórn. **Slík mistök á einkafyrirtækið Suðurorka ekki að þurfa að gjalda fyrir.** Suðurorka gerði allt sem mögulegt var til að liðka fyrir málinu.

Virkjunarkosturinn var ekki seint fram kominn heldur tregðaðist faghópur 1 við að taka hann til mats sem olli vandræðagangi allra annarra sem að málinu komu.

Þá lágu allan tímann fyrir nauðsynlegar upplýsingar úr frumhönnun frá árinu 2005 sem höfðu verið sérstaklega settar fram svo hentaði við matsvinnu faghópanna ásamt ítarlegu yfirliti yfir 23 rannsóknarskýrslur og greinargerðir, sjá meðfylgjandi ritaskrá, sem lægju að baki upplýsingunum.

Gagnaekunnir

Ætla má að athugasemd um upplýsingaskort, sem réð flokkun í drögum að þingsályktunartillögum, hafi byggt á gagnaekunn Búlandsvirkjunar fyrir hluta gagna í faghópum 1 og 2.

Faghópur 1 gefur gagnaekunnina B fyrir mat á verðmætum en C fyrir lýsingu á tilhögun virkjunar. Þarna eru mjög miklar kröfur gerðar því frumhönnun mannvirkja hefur legið fyrir frá 2005 og óvissa um umfang, staðsetningu og virkni mannvirkja lítil og gert er skilmerkilega grein fyrir þeim í skýrslunni *Búlandsvirkjun - Tilhögun og umhverfi* sem lá til grundvallar mati á Búlandsvirkjun í 2. áfanga rammaáætlunar. Þótt aurburðarskýrsla Veðurstofu Íslands hafi ekki verið komin út á það ekki að rýra stöðu valkostarins enda eðlilegt að vinna úr aurburðarmálum við mat á umhverfisáhrifum en ekki á forstigum rannsókna.

Faghópur 2 gefur gagnaekunnina B fyrir mat á virði svæða en C fyrir gæði gagna fyrir mat á áhrifum á virði ferðamennsku og útvisar, beitar og hlunninda. Þarna getur margt komið til, en varðandi ferðamennsku og útivist er aðferðafræði við slíkt mat óproskuð og því verður málaflokknum gerð góð skil í mati á umhverfisáhrifum. Varðandi beitina þá liggja fyrir vistgerðakort af svæðinu og áætlanir um tapað gróið land. Varðandi hlunnindi þá er þar fyrst og fremst um sjóbirtingsveiði í Tungufljóti að ræða og er ljóst að þar verða neikvæð áhrif en endanlegt mat á áhrifum verður ekki unnið til hlítar fyrr en í mati á umhverfisáhrifum.

Faghópar 3 og 4 gefa gagnaekunnina A enda er kosturinn vel rannsakaður og skýr.

Krafa um mat á umhverfisáhrifum

Ekki verður betur séð en verið sé að stilla gagnakröfum faghópa 1 og 2 í rammaáætlun til jafns við mat á umhverfisáhrifum en tekið er fram í skýringum með frumvarpi til laga um verndar- og nýtingaráætlun að það skuli ekki gert.

Lögunum þarf að breyta ef gera á kröfu um að mat á umhverfisáhrifum virkjunarkosta skuli lokið svo þeir komist upp úr biðflokki. Ólíðandi er að mismuna í kröfu til gagna milli virkjunarkosta og er þá bent á gagnaekunnir í sumum öðrum valkostum t.d. fyrir Hvalá í Ófeigsfirði, (3C og 2B).

Trúverðugur rökstuðningur

Verði það ákvörðun Alþingis að setja Búlandsvirkjun í biðflokk er nauðsynlegt að fyrir því liggi trúverðugur rökstuðningur. Setja þarf skýrt fram hvað vantar upp á til að ná endanlegri flokkun svo Suðurorka geti unnið markvisst í því að bæta úr, án þess að þurfa að leggja milljónatugi í ýmsa verkþætti sem ekki skipta máli við afgreiðslu rammaáætlunar. Óvissa og dráttur á niðurstöðum rammaáætlunar er að valda verkefninu auknum kostnaði m.a. vegna skilyrða í rannsóknarleyfi.

5 Vinnubrögð verkefnisstjórnar

Hér á eftir eru nokkrar athugasemdir sem snúast um verkefnisstjórnun rammaáætlunar og áhrif vinnubragða hennar á traust hagsmunaaðila á niðurstöðum áætlunarinnar.

Könnun verkefnisstjórnar

Niðurstöður könnunar verkefnisstjórnunar sem lögð er til grundvallar flokkun virkjunarkosta birtast, a.m.k. Suðurorku, í fyrsta sinn í umsagnarferli þingsályktunartillögunnar. Þarna er haldin kosning meðal verkefnisstjórnar á einstökum virkjunarkostum. Mjög áhugavert að hafa skjalið en þar sem um fagvinnu var að ræða er eðlilegt að framkvæmdaaðilar geri kröfu um að fulltrúar verkefnisstjórnar hafi lagt fagleg rök fyrir afstöðu sinni eða a.m.k. væri kynnt umræða innan verkefnisstjórnar ásamt rökstuðningi fyrir því að efna til kosningar. Þessi þáttur fagvinnunnar er ekki í takti við vinnu faghópanna, kemur á óvart og þarfnast því frekari skýringa svo ekki verði litið á lokaniðurstöður vinnunnar sem niðurstöður einfaldrar vinsældakosningar.

Skjalastjórnun

Eftir brösóttá reynslu Suðurorku við að koma Búlandsvirkjun til mats í rammaáætlun má segja að skjalastjórnun og verkskipulag hjá rammaáætlun hafi verið meðvirkandi þáttur í öllum vandræðaganginum. Alvarlegust var sú yfirsjón að ekki var stofnaður sérstakur virkjunarkostur þegar Suðurorka skilaði inn gögnum. En jafnframt var ólíðandi að geta ekki séð hvort og hvaða úrvinnslu bréf og athugasemdir fengu. Ef fleiri framkvæmdaaðilar hafa sömu reynslu og Suðurorka þá er víða pottur brotinn í fagvinnu rammaáætlunar á einföldum tækniatriðum við verkefnisstjórn.

Enn fremur var ólíðandi dráttur á birtingu fundargerða verkefnisstjórnunar og skortur á fundargerðum faghópa sem stóðst engan vegin þau fyrirheit sem gefin voru í upphafi vinnunnar. Þarna hefði þurft að standa betur að verki til að framkvæmdaaðilar gætu gengið úr skugga um að úr athugasemdum þeirra væri unnið og þær teknar fyrir á viðeigandi vettvangi. Í það minnsta var þörf á því varðandi öll skjöl sem Suðurorka sendi til rammaáætlunar.

Framangreint setur blett á vinnuna því ófullnægjandi skjalastjórnun í verkefni getur skekkt þá mynd sem þeir sem meta virkjunarkosti gera sér miðað við þá mynd sem framkvæmdaaðili leggur fram.

Útgáfa stuttra lýsinga

Vandasamur þáttur í starfi rammaáætlunar var gerð stuttra lýsinga á virkjunarkostum. Í tilfelli Búlandsvirkjunar var skrifuð stutt og hnitmiðuð skýrsla *Búlandsvirkjun - Tilhögun og umhverfi*. Vegna stuttu lýsinganna var vitneskja einstaklinga í faghópum um tilveru slíkra gagna afar takmörkuð.

Prepagreining - AHP í rammaáætlun

Suðurorka gerir athugasemd við notkun á svokallaðri prepagreiningu eða AHP röðun hjá faghópum 1 og 2. Þessi aðferðafræði var augljóslega notuð af verkönnum í faghópum 1 og 2 í rammaáætlun til að geta komið öðrum sjónarmiðum en faglegum að í mati virkjunarkosta. Suðurorka vill benda á að AHP röðunin er flókin talnaleikfimi¹ sem Suðurorku hefur ekki reynst unnt að greina til hlítar því faghóparnir hafa ekki birt nauðsynleg gögn. Ennfremur er allsendis óvíst að annar hópur sérfræðinga kæmist að sömu niðurstöðu við endurtekningu matsins og jafnvel ekki sami hópur.

Vægi AHP röðunar er því allt of mikil í rammaáætlun og bætir engu við trúverðugleika hennar, rýrir hana jafnvel.

Þá gerir notkun þessarar kostnaðarsömu talnaleikfimi ómögulegt sökum kostnaðar² að bera saman frávíkskosti þ.e. kosti sem víkja frá upphaflegum kosti sem framkvæmdaaðilar stilla upp til að bregðast við þeim þáttum sem illa komu út í rammaáætlun.

Þar sem markmiðið er að afla orku en taka jafnframt fullt tillit til allra matsþátta í rammaáætlun. Ætti að forðast að spilla fyrir framkvæmdaaðilum notagildi þeirra vönduðu upplýsinga sem aflað var í rammaáætlun með huglægri talnaleikfimi á borð við AHP.

Dráttur á niðurstöðum úr 2. áfanga rammaáætlunar

Upphaflega átti að leiða rammaáætlun til lykta á árinu 2009 en það hefur nú dregist um 2 ár og er ekki enn til lykta leitt. Þessi dráttur hefur bætt verulega við undirbúningskostnað virkjanakosta m.a. hjá Suðurorku vegna ákvæða í rannsóknarleyfi um að halda úti dýrum rannsóknum.

Verði sambærilegur dráttur á niðurstöðum 3. áfanga rammaáætlunar og var í 2. áfanga er innleidd óviðunandi óvissa í virkjanaundirbúning á Íslandi næsta áratuginn.

Áhrif stærða virkjunarkosta

Grundvallarhugmynd rammaáætlunar er að tryggja að við orkuöflun verði ekki spillt meiri náttúrugæðum en nauðsynlegt er. Þá er tilgangur orkuöflunarinnar að skapa skilyrði fyrir aukin umsvif í hagkerfinu og styrkja byggð í landinu.

¹ Í AHP röðun eru allir kostir bornir saman við alla aðra kosti með persónulegum einkunnagjöfum allra faghópsmeðlima.

² Samkvæmt upplýsingum frá formanni faghóps 1 á kynningarfundum í Þjóðminjasafni.

Ekki verður séð af flokkun virkjunarkosta í þingsályktunartillögunni að stuðlað sé með fullnægjandi hætti að framangreindu. Hallar mjög á stærri virkjunarkosti þar sem ekki er tekið tillit til þess að þeir hafi eðlilega meiri umhverfisáhrif en minni kostir. Virkjun á borð við Búlandsvirkjun (970 GWh) hefur sambærilega orkugetu og t.d. Hvalárvirkjun (259 GWh), Skrokkölduvirkjun (260 GWh) og Holtavirkjun (415 GWh) til samans. Nokkuð líklegt verður að telja að framangreindir þrír virkjunarkostir hafi meiri umhverfisáhrif en Búlandsvirkjun ein, en þeir eru allir í nýtingarflokki. Þannig getur endanleg flokkun virkjunarkosta unnið gegn grundvallarmarkmiði rammaáætlunar með því að stuðla að því að smáir kostir verði nýttir frekar en stærri.

Vatnsaflskostir

Það er mat Suðurorku að vatnsaflskostir komi almennt illa út úr flokkun í rammaáætlun. Langtum fleiri jarðvarmakostir flokkast í nýtingarflokk. Þetta getur stafað af skekkju í aðferðafræði þar sem kostir vatnsaflsins eru ekki metnir að verðleikum. Suðurorka vill vekja athygli á að í vinnu rammaáætlunar var ekki tekið tillit til loftmengunar frá jarðvarmavirkjunum sem er lítil frá vatnsorkuverum. Þá er heldur ekki tekið tillit til þess að vatnsorkuver eru mikilvæg til að bregðast við sveiflum í eftirspurn raforku og framboði í raforkukerfinu, án þeirra verður ekki hægt að nýta raforku frá vindorku og sjávarfallavirkjunum í framtíðinni. Jarðvarma-virkjanir virðast hafa að geyma meiri óvissu um áhrif á land og umhverfi en áður var talið samanber hættu á eiturefni berist í grunnvatn og manngerða jarðskjálftar vegna niðurdælingar á Hellisheiði.

6 Niðurstaða

Af framansögðu er ljóst að sú tilraun rammaáætlunar að beita faglegum aðferðum við flokkun virkjanakosta hafi ekki gengið sem skyldi. Þótt margt gott hafi komið fram í þeirri vinnu. Ekki er hafið yfir vafa að pólitísk eða persónuleg viðhorf einstakra verkanna rammaáætlunar hafi á örlagaríkmum tímupunktum fengið of miklu að ráða til að niðurstaðan sé að öllu leyti fagleg.

Af vinnu við 1. áfanga rammaáætlunar hefði öllum átt að vera ljóst þau miklu samskipti og það mikla gagnamagn sem þurfti að meðhöndla til að ná niðurstöðu. Betur hefði þurft að standa að upplýsingagjöf milli verkanna, hagsmunaaðila og almennings til að tryggja trúverðugleika. Losna þarf við allan feluleik og pólitík út úr fagvinnunni en láta stjórnámálmennt um að taka sína lýðræðislegu (pólitísku) ákvörðun á þingi svo ljóst sé hvar þeir eigi aðkomu að ákvörðunartöku.

Sveitarstjórn Skaftárhrepps náði góðri pólitískri sátt um skiptingu landssvæða til náttúruverndar, ferðamennsku, orkunýtingar og landbúnaðar í aðalskipulagi sínu. Rými var skapað fyrir virkjanir jafnt og þjóðgarð. Slíka sátt ber að virða sé þess nokkur kostur.

Suðurorka fer fram á að Búlandsvirkjun verði sett í nýtingarflokk í þingsályktunartillögunni.

Við mat á Búlandsvirkjun urðu eflaust nokkrir samverkandi þættir til þess að neikvæð stemming varð í kringum virkjanakostinn innan faghópa 1 og 2, s.s. óvönduð skjalastjórn verkefnisstjórnar, eignarhald Suðurorku, fyrri áform um miðlun í Langasjó, kosturinn er stór og veldur því eðlilega nokkru meiri áhrifum en minni kostir, meðbyr jarðvarmavirkjana umfram vatnsafl s.s. vegna loftmengunar og umhverfisáhrifa.

Ef þingmenn treysta sér ekki til að leiðrétta óréttlætið sem Suðurorka varð fyrir við afgreiðslu 2. áfanga rammaáætlunar og flokki Búlandsvirkjun í biðflokk er það lágmarks krafa að Suðurorka verði upplýst um hvaða upplýsingar vantar og sé gefinn kostur á að skila þeim til aðila með umboð til að breyta flokkuninni en þurfi ekki að bíða 3. áfanga rammaáætlunar.

Búlandsvirkjun er einfaldlega það mikið rannsaakaður virkjunarkostur að hægt á að vera að skera úr um flokkun á faglegum forsendum.

Virðingarfyllst

Guðmundur Valsson

Framkvæmdastjóri Suðurorku

Ritaskrá

Almenna verkfræðistofan (2010). Búlandsvirkjun í Skaftártungu. Tilhögun og umhverfi. Unnið fyrir Suðurorku, SO-2010/001.

Almenna verkfræðistofan (2002). Skaftárvirkjun ofan Skaftárdals, Forathugun desember 2002 Rammaáætlun. Unnið fyrir Orkustofnun, OS-2002/059.

Almenna verkfræðistofan og Freysteinn Sigurðsson (2002). Skaftárveita, Grunnvatns-rannsóknir fram til 2001. Unnið fyrir Landsvirkjun, LV- 2002/056.

Almenna verkfræðistofa og Orkustofnun (2002). Athugun á lausum jarðlögum, desember 2002. Unnið fyrir Landsvirkjun og RARIK, LV-2002/096, RARIK-02003 og LV-2003/130, RARIK 03022.

Almenna verkfræðistofan (2005). Skaftárvirkjun, Frumhönnun, Unnið fyrir Landsvirkjun og RARIK, LV 2005/023 og RARIK-05008.

Almenna verkfræðistofan (2009). Skaftárvirkjun í Skaftártungu. Tilhögun og umhverfi. Unnið fyrir Landsvirkjun og RARIK, LV-2009/047 og RARIK-09005.

Benóný Jónsson, Magnús Jóhannsson og Ragnhildur Þ. Magnúsdóttir, 2004. Botndýra- og seiðarannsóknir í vatnakerfi Skaftár og Kúðaflijóts sumarið 2003. Veiðimálastofnun VMST-S/04007: 30 bls.

Elsa Vilmundardóttir, Skúli Víkingsson og Snorri P Snorrason (1999). Skaftárveita, Berggrunnur og jarðgrunnur. Orkustofnun, Rannsóknarsvið, OS-99045.

Erla B. Örnólfsdóttir, Benóný Jónsson, Magnús Jóhannsson og Ragnhildur Magnúsdóttir, 2003. Botndýra- og seiðarannsóknir í vatnakerfi Skaftár og Kúðaflijóts sumarið 2002. Veiðimálastofnun, VMST-R/0303: 32 bls.

Finnur Pálsson og Helgi Björnsson Október (2002). Athugun á afkomu Skaftárkatla og vatnsrennsli frá vatnasviði þeirra, Unnið fyrir Landsvirkjun. Raunvísindastofnun Háskólans, Jarðeðlisfræðistofa.

Haukur Jóhannesson, Kristján Sæmundsson, Snorri P Snorrason og Elsa Vilmundardóttir (2003). Virkjun Hólmsár og Skaftár, Jarðfræði Skaftártungu. Landsvirkjun LV 2003/103, ÍSOR 2003/001, RARIK-03008.

Iðnaðarráðuneytið (1994). Innlendar orkulindir til vinnslu raforku, maí 1994.

Jórunn Harðardóttir o.fl. (2003). Niðurstöður aurburðarmælinga í Skaftá árið 2002. Orkustofnun Vatnamælingar, OS-2003/051.

Jórunn Harðardóttir o.fl. (2005). Mælingar á aurburði og rennsli í Hólmsá í Skaftártungu við Framgil og Tungufljóti við Snæbýli árið 2004. Orkustofnun Vatnamælingar, OS-2005/002.

Landmótun (2002). Skaftárhreppur – Aðalskipulag 2002-2014. Desember 2002.

Magnús Jóhannsson og Benóný Jónsson, 2008. Fiskrannsóknir í Tungufljóti í Skaftárhreppi. Veiðimálastofnun VMST/0835: 19 bls.

Magnús Jóhannsson og Benóný Jónsson, 2001. Vatnasvæði Skaftár og lindarvötn í Landbroti. Lífsskilyrði og útbreiðsla laxfiska. VMST-S/00011X: 65 bls.

Magnús Jóhannsson og Benóný Jónsson, 2001. Fiskrannsóknir á vatnasvæði Kúðaflijóts árið 2000. VMST-S/00012X: 42 bls.

Náttúrufræðistofnun Íslands, Sig. H. Magnússon o.fl. (2002). Vistgerðir á fjórum hálendissvæðum, NÍ 02006.

Orkustofnun Vatnamælingar (2004). Mælingar á aurburði og rennsli í Hólmsá við Framgil og Tungufljóti við Snæbýli árið 2003, OS-2004/005. (J.H., B.K., S.B.Þ.).

Landmótun (Yngvi Þór Loftsson, Hermann Georg Gunnlaugsson og Jón Gauti Jónsson), desember 2002. Skaftárhreppur – aðalskipulag 2002-2014.

Umhverfisráðuneytið og Skipulagsstofnun (1999). Miðhálandi Íslands, Svæðisskipulag 2015. Greinargerð maí 1999.

Verkfræðistofan Vatnaskil (2001). Skaftá. Rennslilíkan. Unnið fyrir Orkustofnun vegna Rammaáætlunar um nýtingu vatnsafls og jarðvarma, OS-2001/060.

Verkfræðistofan Vatnaskil (2005). Skaftá, Hverfisfljót: rennslilíkan. Unnið fyrir Landsvirkjun, LV 2005/051.